

فاویسم چیست؟

- یک بیماری ارثی خونی مادرزادی است.
- علت آن کمبود آنزیمی به نام GGPD است. این آنزیم در تمام سلول‌های بدن وجود دارد.
- ظاهر افراد مبتلا به فاویسم در حالت عادی کاملاً طبیعی بوده و هیچ‌گونه علامتی ندارند.
- عدم وجود یا کمبود این آنزیم در گلبول‌های قرمز خون در افراد مبتلا به فاویسم باعث آسیب دیواره گلبول‌های قرمز در مقابله با عواملی نظیر برخی داروها و مواد غذایی و عفونت‌ها می‌شود در نهایت از بین رفتن گلبول‌های قرمز و علائم زردی و کم‌خونی مشاهده می‌شود.

علائم بیماری فاویسم چیست؟

در صورت تماس با عوامل خطر معمولاً ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد علائمی زیر در بیمار ایجاد می‌شود.

علائم عمومی:

- تب متوسط تا ۳۸ درجه سانتی‌گراد.
- بی‌قراری، بی‌حالی، تهوع، استفراغ، افزایش ضربان قلب، افزایش تعداد تنفس

علائم اختصاصی:

- زردی (یرقان) پوست
 - تغییر رنگ ادرار (به صورت پررنگ و رنگ چای)
- علائم بیماری در دوره نوزادی خود را به صورت زردی دوره نوزادی نشان می‌دهد. بنابراین تمام نوزادان مبتلا به زردی از لحاظ این بیماری بررسی می‌شوند.

درمان فاویسم چیست؟

- این بیماری درمان قطعی ندارد و تنها اقدام پرهیز از مواجهه با عوامل خطر می‌باشد.
- در صورت بروز حمله مراجعه سریع به پزشک جهت انجام اقدامات لازم، جهت پیشگیری از عوارض

خطرناک بدلیل از بین رفتن گلبول‌های قرمز به سیستم‌های قلب و کلیه و کم‌خونی شدید الزامی است.

- بستری در بیمارستان دادن مایعات فراوان به صورت ۳ تا ۶ هفته بعد از حمله مقدار گلبول‌های قرمز (هموگلوبین) در حد طبیعی برمی‌گردد.

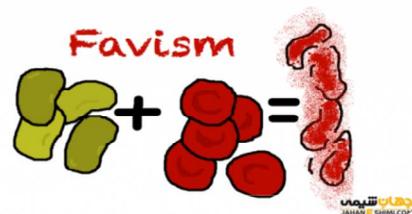
برای پیشگیری از حمله بیماری چه کنیم؟

- پرهیز از موادی که باعث ایجاد حمله می‌شوند. این مواد شامل:
باقلا، انواع لوبیا، سویا، انواع نخود و عدس، رنگ‌های خوراکی مصنوعی، حنا، نفتالین و نوشابه‌های الکلی
- برخی داروها مانند کوتریموکسازول، آسپرین، نالیدکسیک اسید و داروهای ضد مالاریا

راهنمای خودمراقبتی فاویسم

تهیه کننده:

فرزانه شمس‌الدین‌پور

(سوپروایزر آموزش سلامت)

تأیید کننده: دکتر مهرناز آقاعباسی

بهار ۱۴۰۴

• با افزایش سن شدت بیماری کاهش نمی‌یابد و در صورت تشخیص فاویسم تا پایان عمر بیماری با شماسست و بایستی از عوامل ایجاد کننده حمله دوری کنید.

با مراجعه سریع به پزشک در زمان مشاهده علائم خطر (تغییر رنگ ادرار، زردی پوست، بیحالی) از آسیب‌های جدی جلوگیری می‌کنید.

منابع:

۱- کتاب کم خونی‌ها

مؤلفین: دکتر محمدنقی ارزانیان - دکتر امیرعلی حمیدیه

۲- درمان قدم به قدم بیماری‌های کودکان ۱

تألیف: دکتر محمدرضا اشرفی

Nelson Essentials of Pediatrics 9th ۲۰۲۲.

ز مصرف و مواجه شدن با مواد آلا در تمام طول زندگی دوری کنید.

نات آموزشی:

شدت علائم ایجاد شده به شدت بیماری (میزان کمبود آنزیم) و شرایط بیمار (عفونت‌های اخیر) و مقدار و مدت مواجه شدن با ماده حساسیت‌زا بستگی دارد بنابراین واکنش افراد مبتلا به فاویسم با هم در یک بیمار در شرایط مختلف متفاوت می‌باشد.

در صورت وجود یک فرد مبتلا در خانواده بررسی برای همه افراد خانواده خصوصاً فرزندان دیگر (دختر و پسر) لازم است. همچنین توصیه می‌شود. سایر افراد پسر بستگان نزدیک شامل (پسر خاله، پسر دایی، پسر عمو و پسر عمه) نیز بررسی شوند.

توجه داشته باشید برخی بیمارانی که بیماریشان شدیدتر است حتی عبور از مزرعه باقلا یا حضور در خانه‌ای که باقلا پاک شده نیز می‌تواند باعث بروز حمله شود.